

Відгук

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Плиски Анастасії Юрїївни

на тему: «Використання сухої барди у годівлі перепелів» подану на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів

Актуальність теми.

Нині в годівлі птиці використовують широкий спектр компонентів, що дозволяють знизити собівартість раціону, за рахунок заміни дорогих кормів, таких як зернові, шроти, корми тваринного походження та ін. відносно більш дешевими, отриманими в результаті різних технологічних процесів у якості побічних продуктів. Одним із таких компонентів, що знижує собівартість корму за збереження поживності, перетравності є суха барда.

Барда містить більше протеїну ніж вихідна сировина, за рахунок життєдіяльності дріжджів. Вміст цукрів нижчий ніж у зернових злакових. Барда містить більше незамінних амінокислот, вітамінів групи В, ергостеринів (попередники віт. D). Перетравність протеїну барди досягає 92% (80% для макух та шротів) та вона не містить антипоживних речовин (наприклад як бобові).

Суша зернова барда містить сирого протеїну до 30% та жиру 8 – 12%. Загальна енергетична поживність цього корму дещо вища за інші високопротеїнові корми.

Поряд із тим основним обмежуючим фактором використання барди у раціонах моногастричних тварин (свині, птиця) є відносно високий вміст клітковини 9 – 12% (проте він в багатьох випадках нижчий ніж у макухах і шротах). Також у барді міститься мало кальцію та більше фосфору, мало лізину та більше метіоніну по відношенню до інших амінокислот.

Отже, обґрунтування застосування сухої барди у годівлі птиці взагалі та перепелів зокрема має важливе науково-практичне значення та є актуальним.

Дослідження є складовою частиною наукової тематики: «Удосконалення способів підвищення ефективності поживних речовин у годівлі тварин», яка виконувалася на кафедрі годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного Національного університету біоресурсів і природокористування України упродовж 2011–2016 років (номер державної реєстрації 0111U008456).

Наукова новизна одержаних результатів.

Здобувачем розширено та доповнено наукові дані щодо поживності сухої барди, перетравності поживних речовин, впливу на ріст молодняку та якість м'ясної продукції, яєчну продуктивність та якість яєць перепілок-несучок, показники обміну речовин. Експериментально встановлено можливість заміни 5 – 15% високопротеїнових компонентів сухою бардою.

Розширено знання про значення зернової барди у годівлі сільськогосподарської птиці, та її використання у годівлі перепелів.

Практичне значення одержаних результатів.

Експериментально доведено, що заміна у комбікормі 10% компонентів сухою бардою сприяло підвищенню приростів живої маси, та яєчної продуктивності, скороченню витрат комбікормів на одиницю продукції, підвищенню рентабельності вирощування молодняку на 3,1 % та виробництва яєць – на 5,1%.

Отримано Патент України на корисну модель «Спосіб годівлі молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності». Результати експериментальних досліджень було впроваджено у виробництво в умовах СТОВ «Продовольчий Альянс» Черкаської області, а також використовуються у навчальному процесі для підготовки фахівців зі спеціальності 204 – технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Наукові положення, висновки та пропозиції виробництву, наведені у дисертаційній роботі, обґрунтовані, логічно впливають з результатів досліджень, одержаних на достатньому поголів'ї тварин з використанням зоотехнічних, аналітичних та статистичних методів досліджень.

Повнота викладення основних результатів в опублікованих працях.

Результати досліджень викладено у 6 наукових працях, з яких 3 статті у наукових виданнях, що належать до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б», 1 стаття у міжнародному виданні, включеному до наукометричної бази Scopus, 1 патент України на корисну модель, 1 тези конференції.

Зміст і оформлення дисертаційної роботи.

Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 179 сторінок тексту та містить 48 таблиць та 10 рисунків. Список літературних джерел складається з 247 найменувань, у тому числі 104 – іноземними мовами.

Структура дисертаційної роботи наступна: анотація і перелік публікацій – 8 сторінок (4,47%); зміст – 2 сторінки (1,12%); вступ – 6 сторінок (3,35%); огляд літератури – 31 сторінка (17,32%); матеріал і методика досліджень – 14 сторінок (7,82%); результати власних досліджень – 81 сторінка (45,25%); аналіз та узагальнення результатів досліджень – 10 сторінок (5,59%); висновки та пропозиції виробництву – 3 сторінки (1,67%); список використаних джерел – 23 сторінки (12,85%). Така структура дисертації відповідає вимогам, встановленим МОН України.

Розділ 1. Огляд літератури. У цьому розділі детально описано біологічні особливості перепелів, їх потребу у енергії, поживних та біологічно активних речовинах. Детально охарактеризовані хімічний склад та поживність барди. Також, описано використання барди у годівлі птиці взагалі та перепелів зокрема, її вплив на продуктивність птахів.

Проте, у підрозділі «Біологічні особливості перепелів та їх потреба в енергії та поживних речовинах» висвітлюється дещо забагато інформації щодо протеїнового живлення перепелів.

На основі огляду літератури обгрунтовано напрями досліджень, взяті за основу дисертаційної роботи.

Розділ 2. Матеріал і методика досліджень. У цьому розділі ретельно описано схему проведених досліджень, час, місце та умови утримання, детальна характеристика годівлі, спосіб введення досліджуваного фактора. Міститься також опис методик, що застосовувались у ході досліджень.

Розділ 3. Результати експериментальних досліджень. Цей розділ є основним за змістом та обсягом і містить поетапне викладення результатів експериментальних досліджень відповідно до поставлених завдань. Описано результати вивчення різних рівнів барди у комбікормах молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності та перепілок-несучок яєчного напрямку продуктивності. Вивчено вплив досліджуваного фактора на якість продукції та організм птиці, показники економічної ефективності використання барди. У таблицях розділу матеріал наведений відповідно до правил відображення результатів статистичної обробки даних (середнє арифметичне M , похибка $\pm m$, вірогідність p) (Бюлетень ВАК України, 2010, № 6, с. 31 – 33).

Розділ 4. Аналіз та узагальнення результатів досліджень. У цьому розділі узагальнено результати власних досліджень. Проаналізовано інші дослідження за тематикою роботи. Виявлені деякі розбіжності та протиріччя тому актуальними, у подальшому, будуть додаткові досліди, для більш глибокого аналізу впливу вивчених та вищих рівнів сухої зернової барди на перетравність поживних речовин раціону, продуктивність та, особливо, якість продукції перепелів.

Загалом дисертаційна робота написана літературною українською мовою з використанням наукової термінології. Усі вирази і судження у роботі зрозумілі та чіткі. Викладення матеріалу є послідовним, логічним, відповідає поставленим завданням та ґрунтується на експериментальних даних.

Поряд із цим є низка запитань та побажань:

1. Перебільшений акцент на протеїновому живленні перепелів у огляді літератури.
2. За опису умов годівлі та утримання слід посилатися на відповідні рекомендації та/або нормативні документи.
3. Слід пояснити, як забезпечувались різні рівні барди у комбікормах: за рахунок заміни білкових компонентів, енергетичних чи у комплексі?
4. У методиці досліджень, у наведених формулах відсутні посилання на відповідні посилання на літературні джерела.
5. У методиці досліджень не вказано, яким методом визначали вміст лінолевої кислоти та доступного фосфору у комбікормі.
6. Як пояснити значну відмінність енергетичної цінності барди отриманої експериментальним шляхом – 310 – 340 ккал із літературними даними – 215 ккал (табл. 1.1 огляду літератури).
7. У дослідях на молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності, як пояснити зменшення споживання корму птицею 5 групи на 10%?
8. Слід пояснити тенденцію до зростання вмісту сечової кислоти та сечовини в крові молодняку перепелів дослідних груп.
9. У підрозділі 3.4 «Економічна ефективність» слід вказати, у цінах якого року здійснено розрахунки.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Плиски Анастасії Юріївни на тему: «Використання сухої барди у годівлі перепелів» подана на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів є закінченою науковою працею, виконаною на актуальну в Україні та світі тему. Робота має науково новизну та практичне значення. Розширює знання про значення барди у годівлі сільськогосподарської птиці, та її використання у годівлі перепелів.

Висновки і пропозиції виробництву відповідають напряму досліджень, змісту дисертаційної роботи і логічно випливають з результатів досліджень. У авторефераті основні положення дисертаційної роботи відображені повною мірою.

За обсягом, науковим змістом, літературним викладенням та оформленням дисертаційна робота Плиски Анастасії Юріївни відповідає пункту 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 і встановленим МОН України вимогам до кандидатських дисертацій, а її автор Плиска Анастасія Юріївна, на основі публічного захисту, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.02 – годівля тварин і технологія кормів.

Офіційний опонент:

доктор сільськогосподарських наук,

професор кафедри ветеринарії,

гігієни та розведення тварин

Вінницького національного аграрного

університету

 В.А.Чудак

особистий підпис
засвідчую

Вс. №365
Від 17.09.2021р.